

WYBITNE OSOBOWOŚCI

Karol Parno Gierliński

Posel Światowego Parlamentu Romów International Romani Union.

Urodził się w roku 1938 w Poznaniu, w rodzinie Sinti zamieszkałej w Wielkopolsce od kilku pokoleń. Jego rodzice padli ofiarą holocaustu. Wychowywała go i zadbała o edukację babcia, która po wyzwoleniu z obozu koncentracyjnego pod Hamburgiem, przywiozła go z powrotem do Polski.

Karol Gierliński ukończył technikum chemiczne, co przydało mu się, kiedy przez kilka lat, w okresie studiów na poznańskiej Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych, zarabiał na życie pracując podczas wakacji jako wędrowny kotlarz.

W jego bogatej biografii jest służba w Wojsku Polskim, praca w zawodzie konserwatora dzieł sztuki i zieleni parkowej, w domach kultury jako instruktora zajęć plastycznych, kierownictwo literackie Cygańskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Roma”, działalność w związku zawodowym oraz innych organizacjach społecznych.

Rzeźbę uprawia zawodowo od roku 1963. Początkowo pracował w metalu, obecnie najczęściej w drewnie. Jako poeta zadebiutował w roku 1968 wierszem „Deszcz”, wydrukowanym w tygodniku „Nowa Wieś”. Píše po polsku, był członkiem Korespondencyjnego Klubu Młodych Pisarzy ZMW oraz grupy literackiej „Wiry”. Należy do Stowarzyszenia Twórców i Przyjaciół Kultury Cygańskiej im. Bronisławy Wajs-Papuszy. Jego żona, Krystyna Gierlińska-Józwiak, zajmuje się malarstwem oraz rzeźbą.

Utwory poetyckie Karola Gierlińskiego były przez szereg lat publikowane w prasie literackiej i w almanachach. Nie ma ich zbyt wiele, gdyż Parno jest przede wszystkim zawodowym plastykiem, a wiersze - jak sam mówi - pisze wówczas, kiedy trudno mu wyrazić jakąś myśl przy pomocy dłuta.

W roku 2001 ukazała się, nakładem Wydawnictwa NICE z Bydgoszczy i staraniem Starostwa Powiatowego w Gorzowie Wlkp., niezwykła książka, zatytułowana w dwóch językach: XARATUNO THUV (ODLEGLY DYM). Zawiera ona stare i nowe wiersze, grafiki, a

także fotografie rzeźb, pochodzące z ostatnich lat, kiedy żył i tworzył w podgorzowskich Wojcieszyczach. Książka wzbudziła znaczne zainteresowanie, zebrała pochlebne recenzje i została przetłumaczona na język niemiecki.

Na pamiątkę swego pobytu w Wojcieszyczach Parno pozostawił m.in. rzeźby ołtarzowe w zabytkowym, późnoromańskim kościele. Mieszka obecnie w Gorzowie Wlkp., jednym z najważniejszych w skali globalnej ośrodków kultury romskiej, mieście gdzie niegdyś żyła poetka Papusza, gdzie prawie pół wieku temu Edward Dębicki założył istniejący do dzisiaj zespół „Ter-no”, a od kilkunastu lat odbywają się międzynarodowe festiwale „Romane Dyvesa”. Karol Gierliński jest członkiem Związku Literatów Polskich.

Jawia pe sweto dre 1938 berś dre Poznań, semencatyr Sinti, kaj beŝtle sy bute pokoleniendyr pe Wielkopolska. Łeskre dada sys ofiary holokaustostyr dre wawyr maryben swetytko. Wygarudzia Łes Łeskry mamni i dyja but pał Łeskro syklakiryben Rangro.

Karol Gierliński skończyndzia Technikum Chemiczno, so przydyja pe Łeske dre ciro syr studinelys pe Poznańsko Rangry Chuciedyr Szkoła Plastycznzno. Zachtyłelys dre wakacji buciasa - parniakirełys kotły. Dre Łeskry barwali biografia isy:

- bucia dre plastycznzno facho
- kerelys renowacja parken i pałacen
- wojsko
- instruktora plastykatyr (syklakirełys chworen dre Dom Kultury)
- załelys pe romane zespolenca (utchowelys ława ke gila)
- kerelys dre but wawyr organizacji

Rzeźbiel zawodowo 1963 bersiestyr. Pe początko kerelys dre sastyr, a kana przeważnie rzeźbiel dre kaŝt. Syr syklakirdo manuŝ (Poeta) wymardzia pe dre berś 1968 wierszosa „Brysind” (DESZCZ), wydrukindle łes raja dre gazeta „NOWA WIEŚ”. Parno chwineł dre polsko chwib. Należynel ke Stowarzyszenio Twórcendyr Romane Kulturatyr kaj kharel pe im. Bronisławy Wajs-Papuszy. Łeskry romni Krystyna załel pe malarstwosa i rzeźbasa. Łeskre wierszy sys perde sare bersia chwindle dre prasa literacko. Wierszy chwineł syr sy phares Łeske te wyraziel dowa dre rzeźba. Dre berś 2001 sykadzia pe cejga Karoloskry: „haratuno Thuw” (Odlegly Dym). Sy dre łatyr phure i terne wierszy, grafiki i zdjeci rzeźbengre do cirostyr syr sys beŝtło i tworzynelys paŝ Gorzów dre Wojcieszycy. Książka doreŝcia bardzo łache recenzji i chwija przetłumaczono pe sasytko i angielsko chwib. Pe pamiątka peskre besibnakro dre Wojcieszycy Parno mekcia rzeźby ołtarzowa dre doja khangery. Kana beŝtło sy dre Gorzów WLKP – dre jek foro kaj sy sphandło bare romane kulturasa. Dre da foro kaj sys dzidy haredyr Papusza, kaj zathodzia Edziu Dębicko zespolo „Terno”, kaj sy so berś festiwalo „ROMANE DYWESA”. Pe romano celo dre Italia dre 2004 berś chwija wykendyno dre ROMANO SWETYTKO PARLAMENTO (INTERNATIONALE ROMANI UNION). Duredyr załel pe peskre buciasa dre rzeźba, literatura, obdzian Łes problemy manusiengre.

przyg. Roman Chojnacki
Romanes Osiu

